

(જિડાણ-૧)

જાહેરાત ક્રમાંક : ૧/૨૦૨૫- જુનીયર ક્લાર્ક સંવર્ગની પ્રાથમિક પરીક્ષા પાર્ટ- ૧નો અભ્યાસક્રમ

Total Question	100
Total Marks	100
No. of Options	5 (A, B, C, D, E Not Attempted)
Mark as per question	1 (For right answer)
Negative Marking	Yes
Negative Mark per question	¼ (0.25) (For wrong answer)
Languages	Part-A, B & D in Gujarati, Part-C in English

Section	Part	Topic & Syllabus	Mark	Question	Language
1	A	Reasoning	40	40	Gujarati
		1 Problems on Ages 2 Venn Diagram 3 Visual reasoning 4 Blood Relation 5 Arithmetic reasoning 6 Data interpretation (Charts, graphs, tables) 7 Data sufficiency			
1	B	Quantitative Aptitude	30	30	Gujarati
		1 Number Systems 2 Simplification and Algebra 3 Arithmetic and Geometric Progression 4 Average 5 Percentage 6 Profit-Loss 7 Ratio and Proportion 8 Partnership 9 Time and Work 10 Time, Speed and Distance 11 Work, Wages and Chain rule			
1	C	English	15	15	English
		1 Tenses, Voices 2 Narration (Direct- Indirect) 3 Use of Articles and Determiners 4 Adverbs, noun, pronoun, verbs 5 Use of prepositions 6 Use of Phrasal Verbs 7 Transformations of sentences 8 One word substitution 9 Synonyms / Antonyms 10 Comprehension (To assess comprehension, interpretation and inference skills) 11 Jumbled words and sentences 12 Translation from English to Gujarati			
1	D	Gujarati	15	15	Gujarati
		1 રૂઢિપ્રયોગોનો અર્થ અને પ્રયોગ 2 કહેવતોનો અર્થ 3 સમાસનો વિગ્રહ અને તેની ઓળખ 4 સમાનાર્થી શબ્દો/ વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો 5 શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ 6 વાક્ય પરિવર્તન 7 સંધિ બેડો કે છોડો 8 બેડણી શુદ્ધિ 9 લેખન શુદ્ધિ/ ભાષા શુદ્ધિ 10 ગદ્ય સમીક્ષા 11 અર્થગ્રહણ 12 ગુજરાતી - અંગ્રેજી ભાષાંતર			

બિડાણ-૨

જાહેરાત ક્રમાંક : ૧/૨૦૨૫ જુનીયર ક્લાર્ક સંવર્ગની મુખ્ય પરીક્ષા પાર્ટ-૨નો અભ્યાસક્રમ

ક્રમ	વિષય	ગુણ
1.	English	20
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tenses 2. Active Voice & Passive Voice 3. Narration (Direct - Indirect) 4. Transformation of Sentences 5. Use of Articles and Determiners 6. Use of Adjectives, Prepositions and Conjunctions 7. Verbs and Adverbs 8. Nouns and Pronouns 9. Use of Idiomatic Expressions 10. Synonyms/Antonyms 11. One Word substitutions 12. Affixes 13. Words that cause confusion like Homonyms/Homophones 	
2	ગુજરાતી	20
	<ol style="list-style-type: none"> 1. રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ 2. કહેવતોનો અર્થ 3. સમાસ વિગ્રહ કરી તેની ઓળખ 4. છંદ 5. અલંકાર 6. શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ 7. ખેડણી શુદ્ધિ 8. લેખન શુદ્ધિ, ભાષા શુદ્ધિ 9. સંઘિ ખેડો કે છોડો 10. સમાનાર્થી શબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો 	
3	રાજ્યવ્યવસ્થા, RTI	30
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ભારતીય બંધારણ- ઉદભવ અને વિકાસ, લાક્ષણિકતાઓ, આમુખ, મૂળભૂત અધિકારો અને ક્ષતિ, માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો, અગત્યના બંધારણીય સુધારા, કટોકટીને લગતી મહત્વની ખેગવાઈઓ. 2. સંઘ અને રાજ્યના કાર્યો અને જવાબદારીઓ, સંસદ અને રાજ્ય વિધાનમંડળ: માળખું, કાર્યો, સત્તા અને વિશેષાધિકારો, સમવાયતંત્રને લગતી બાબતો 3. ભારતમાં ન્યાયપાલિકા-માળખું અને કાર્યો, ન્યાયિક સમીક્ષા, જનહિત ચાચિકા, બંધારણીય રિટ (Constitutional Writ). 4. બંધારણીય સંસ્થાઓ: સત્તા, કાર્યો અને જવાબદારી 5. વૈધાનિક, નિયમનકારી અને અર્ધ-ન્યાયિક સંસ્થાઓ 6. સ્થાનિક સરકાર. 7. કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારની અગત્યની નીતિઓ અને કાર્યક્રમો. 8. જાહેર માહિતી અધિકાર અધિનિયમ (RTI Act - 2005) 	
4	ઇતિહાસ, ભૂગોળ, સાંસ્કૃતિક વારસો	30
	(ક) ઇતિહાસ	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. સિંધુ ખીણની સભ્યતા: લાક્ષણિકતાઓ, સ્થળો, સમાજ, સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, કળા અને ધર્મ, સિંધુ ખીણની સભ્યતા અને ગુજરાતના સંવદર્ભમાં માનવ સભ્યતાનો વિકાસ 2. વૈદિક યુગ, જૈન ધર્મ અને બૌદ્ધ ધર્મ 3. ગુજરાતના રાજવંશો : મૈત્રક વંશ, સોલંકી વંશ અને વાઘેલા વંશ 4. ૧૮૫૭નો ભારતનો સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ- ઉદ્ભવ, સ્વરૂપ, કારણો, પરિણામો અને મહત્વ, ગુજરાતના વિશેષ સંદર્ભમાં 5. ૧૯મી સદીમાં ભારત અને ગુજરાતમાં ધાર્મિક અને સામાજિક સુધારા આંદોલનો 	

	<ol style="list-style-type: none"> 6. ભારતની સ્વતંત્રતા માટેની ચળવળ, ભારત અને વિદેશમાં ભારતીય ક્રાંતિકારીઓ 7. મહાત્મા ગાંધીજીનાં એકાદશ વ્રતો (અગિયાર મહાવ્રતો), રચનાત્મક કાર્યક્રમ, હિંદ રાજ 8. સૌરાષ્ટ્ર, કર્ણ અને ગુજરાતના દેશી રાજ્યોનો આઝાદી પછી સંઘમાં વિલીનીકરણની ઘટનાઓ 9. મહાગુજરાત આંદોલન 	
	(ખ) સાંસ્કૃતિક વારસો	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ભારત અને ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક વારસો: કળા સ્વરૂપો, સાહિત્ય, સંગીત, શિલ્પ અને સ્થાપત્ય 2. ગુજરાતનાં મેળા, ઉત્સવો, ખાણી-પીણી, પોશાક અને પરંપરાઓ. 3. ગુજરાતની લોકનાટ્ય કળા - ભવાઈ 4. ગુજરાતી સાહિત્ય અને સાહિત્ય સંસ્થાઓ, ગુજરાતના સંગ્રહસ્થાનો અને પુસ્તકાલય 5. ગુજરાતના તીર્થસ્થળો અને પર્યટન સ્થળો 	
	(ગ) ભૂગોળ	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. સામાન્ય ભૂગોળ: સૂર્યમંડળના ભાગરૂપ પૃથ્વી, પૃથ્વીની ગતિ, સમય અને ઋતુની વિભાવના, પૃથ્વીની આંતરિક સંરચના, મુખ્ય ભૂમિ સ્વરૂપો, વાતાવરણ અને આબોહવા, મહાસાગરો, દરિયાઈ અને ખંડીય સંસાધનો. 2. ભૌતિક ભૂગોળ: ભારત અને ગુજરાતનું ભૂપૃષ્ઠ, મુખ્ય પ્રાકૃતિક વિભાગો, ભૂકંપ, જ્વાળામુખી અને ભૂસ્ખલન, કુદરતી અપવાહ, મોસમી આબોહવાના પ્રદેશો, ચક્રવાત. કુદરતી વનસ્પતિ: રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન અને અભયારણ્ય, જમીનનાં મુખ્ય પ્રકારો, ખડકો અને ખનિષે. 3. ગુજરાતનાં સંદર્ભમાં સામાજિક ભૂગોળ: વસ્તીનું વિતરણ, વસ્તી ઘનતા, વસ્તી વૃદ્ધિ, સ્ત્રી-પુરુષ પ્રમાણ, સાક્ષરતા, વ્યવસાયિક સંરચના, અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ વસ્તી. 	
5	અર્થશાસ્ત્ર, પર્યાવરણ, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી	30
	(ક) અર્થશાસ્ત્ર	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ભારતીય અર્થતંત્ર: સ્વતંત્રતા પૂર્વે અને સ્વતંત્રતા બાદનું ભારતીય અર્થતંત્ર, ભારતીય અર્થતંત્રમાં અત્યાર સુધી થયેલ વિવિધ સુધારાઓ, આયોજન પંચ અને નીતિ આયોગ. 2. કૃષિ ક્ષેત્ર: મુખ્ય પાકો, સિંચાઈ પદ્ધતિ, કૃષિ ક્ષેત્ર સાથે સંકળાયેલ યોજનાઓ, કૃષિ અને ટેકનોલોજી, કૃષિ અને કૃષિ સાથે સંકળાયેલ ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિ, શ્વેત ક્રાંતિ, હરિત ક્રાંતિ, જૈવિક ક્રાંતિ, ટકાઉ ખેતી, કૃષિ વિવિધ નીતિ અને કૃષિ ઉત્પાદનોની ભાવનીતિ, ખાદ્ય સુરક્ષા અને ખેતર વિતરણ. 3. ભારતનાં ઉદ્યોગો અને ઔદ્યોગિક નીતિ. 4. ભારતીય અર્થતંત્રમાં આંતરમાળખું: ઉર્જા, બંદરો, માર્ગો, હવાઈ મથકો, રેલવે, ટેલિકોમ્યુનિકેશન અને આંતરમાળખાં સાથે સંકળાયેલ સંસ્થાઓ. 5. ભારતીય ખેતર વિત વ્યવસ્થા: ભારતીય કર પદ્ધતિ, ખેતર ખર્ચ, ખેતર દેવું, ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખાદ્ય અને સહાય, તાજે તરના રાજકોષીય અને નાણાકીય નીતિઓના મુદ્દાઓ, RBI (રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા) - તેનું કાર્યક્ષેત્ર અને તેની નીતિઓ. 	
	(ખ) પર્યાવરણ	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાએ પર્યાવરણની જાળવણી માટેની નીતિઓ અને સંધિઓ, પર્યાવરણ ક્ષેત્રની મહત્વની સંસ્થાઓ, પર્યાવરણ ક્ષેત્રે સંકળાયેલા મહત્વનાં એવોર્ડ 2. વન અને વન્ય જીવન સંરક્ષણ 3. ક્લાઈમેન્ટ ચેન્જ (જળવાયુ પરિવર્તન) અને તેને સંલગ્ન બાબતો 4. આપત્તિ વ્યવસ્થાપન 	
	(ગ) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. રોજબરોજના જીવનમાં સામાન્ય વિજ્ઞાન (ભૌતિક વિજ્ઞાન, રસાયણ વિજ્ઞાન અને જીવ વિજ્ઞાન), વિજ્ઞાન ક્ષેત્રે થયેલી મહત્વની શોધો અને તેના શોધકો, વિજ્ઞાન ક્ષેત્રે સંકળાયેલા મહત્વનાં એવોર્ડ, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી સાથે સંલગ્ન વિવિધ સંસ્થાઓ, પ્રસિદ્ધ ભારતીય વૈજ્ઞાનિકો 2. સંરક્ષણ ક્ષેત્રે ટેકનોલોજી: વિવિધ સંસ્થાઓ અને કાર્યક્રમ 3. અંતરિક્ષ/અવકાશ ક્ષેત્રે ભારતની પ્રગતિ અને વિવિધ સંસ્થાઓ 4. ભારતની ઉર્જા નીતિ 	
6	પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાની મહત્વની સાંપ્રત ઘટનાઓ	30
7	સામાન્ય જૌદ્ધિક ક્ષમતા	40

1.	તાર્કિક અને વિશ્લેષણાત્મક ક્ષમતા.	
2.	સંખ્યાઓની શ્રેણી, સંકેત અને તેનો ઉકેલ.	
3.	સંબંધ વિષયક	
4.	ઘડિયાળ, કેલેન્ડર અને ઉંમર સંબંધિત પ્રશ્નો.	
5.	સંખ્યા વ્યવસ્થા અને તેના માનક્રમ.	
6.	માહિતીનું અર્થઘટન, માહિતીનું વિશ્લેષણ, માહિતીની પર્યાપ્તતા, સંભાવના.	
7.	સરેરાશ યા મધ્યક, મધ્યસ્થ અને જુલક, ભારિત સરેરાશ.	
8.	ઘાત અને ઘાતાંક, વર્ગમૂળ, ઘનમૂળ, ગુ.સા.અ. અને લ.સા.અ.	
9.	ટકા, સાદું અને ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજ, નફો અને ભુક્તિ.	
10.	સમય અને કાર્ય, સમય અને અંતર, ઝડપ અને અંતર.	
		કુલ ગુણ 200

નોંધ:- પરીક્ષાનું માધ્યમ ક્રમ નં-૧ માટે અંગ્રેજી (English) ભાષામાં રહેશે અને ક્રમ નં-૨ થી ૭ માટે ગુજરાતી ભાષામાં રહેશે.